

AFETLERE HAZIRLIK AMAÇLI MEVZUAT DÜZENLEMELERİ İÇİN ÇERÇEVE

Mart 23

İstanbul Yasası

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

İstanbul yasasında belediyelere verilecek yetkiler

1. Yenilenecek yönetmeliklerle Riskli Bina Tespit ve İlan Etme Yetkisi
2. Afete Maruz Alan ve Afet Riskli Alanların Nazım ve Uygulama Planları ile Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Yenileme Hazırlama Yetkisi
3. Afete Maruz ve Afet Riskli Alanlarda Kentsel Tasarım Projesi, Haksahipliği, Uzlaşma ve Tahliye Yönetimi Yetkisi
4. İhtilafli durumlarda Acil Kamu Yararı kapsamında reesen uygulama ve idari işlem yetkisi; acil kamulaştırma, genişletilmiş şüfa ve rüçhan hakları uygulama yetkisi
5. Uyuşmazlıkların çözümü amaçlı Arabulucu ve Tahkim Düzenleme Yetkisi

İstanbul Yasası

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

6. Proje Müellifleri Sicil Düzenleme Yetkisi
7. Hatalı ve Aykırı Yapım Uygulamalarına ve Uyumsuz Kullanımlara İdari ve Para Cezası Yetkisi
8. Sosyal Konut Uygulamaları amacıyla Değerli Kağıt İhraci Yetkisi ile Konut Gelir Hesabı Uygulama Yetkisi
9. Dönüşüm Alanlarında Değerleme Yapma ve Değer Karşılığı Kıymetli Kağıt Düzenleme Yetkisi

İstanbul Yasası

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

Bakanlıkların Yetki ve Sorumlulukları

1. Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri İmar ve Şehircilik Birimleri ile ÇŞİDB, UAB, TOKİ, Sanayi ve Teknoloji Geliştirme Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı birimlerinin İstanbul Planlama Otoritesi altında birleştirilmesi
2. İstanbul'un Altyapı ve Ulaşım Sistemleri ve Lojistik Ağlarının, Üretim Alanları ve Doğal Kaynaklarının Uzun Devreli Gelişim Stratejilerini Yayınlama ve Yatırım Programlarının Hazırlanması Yetkisi (ÇŞİDB, UAB)
3. Belediyelerin depreme hazırlık kapsamında geliştireceği fiziki ve sektörel plan ve projeleri onaylayarak, uygulamalarını kolaylaştıracak izinleri düzenlemek ve uygulama sürecine nezaret etmek

Anayasa'ya İlişkin Düzenlemeler

İmar Affı ve İmar Barışı Uygulamaları Anayasayla yasaklanmalıdır.

Anayasa'da kesin bir hükümlerle imar affı ve barışı yasaklanmalıdır.

Afetlerde Devletin Ödev ve Sorumluluğu Anayasa'da tarif edilmelidir.

Afetlere karşı önlem alma ve afet sonrası yardım ve yeniden yapılanma süreçlerinde Devletin ödev ve sorumluluklarını tarif edecek nitelikte Anayasa'da düzenleme yapılmalıdır.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

3194 Sayılı İmar Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

İmar Kanunu çağın ve tekniğin güncel ihtiyaçlarına uygun olarak ivedilikle yenilenmelidir.

- İmar Kanunu afetlere ve iklim değişikliği koşullarına göre yapı çevrenin, ulaşım sistemlerinin, kentsel altyapı ve üstyapıların dirençliliğini arttıracak nitelikte yeni bir ufukla yenilenmelidir.
- İmar planları hazırlanırken kentsel altyapıların ve ulaşım sistemlerinin planlanması birlikte ve eşgüdümle yürütülmelidir
- İmar Kanununda Denetim Sistemi bütüncül olarak yapılanmalıdır. Sadece yapı denetimiyle değil; plan ve imar denetimi de uygulamanın içinde olmalıdır.
- **Denetimsiz yapılaşmaya cezai müeyyideler arttırılmalıdır.** Türk Ceza Kanunu ve İmar Kanunu'nda düzenleme yapılarak, bir yapının herhangi bir sebeple yıkılması durumunda, projelendirilmesinde, yapımında ve denetiminde sorumluların yapımın yıkılmasında yaralanma ve ölüm durumlarına göre alacakları cezaların arttırılmasına yönelik.

3194 Sayılı İmar Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

- İmar Planlarının yapım ve özellikle değiştirilmesine ilişkin esaslar, kamu yararı ilkesi çerçevesinde yeniden ele alınmalıdır.
- 1999 yılından önce yapılan ve hala yürürlükte olan imar planları, güncel jeolojik - jeoteknik etütlere göre revize edilmelidir.
- İstanbul başta olmak üzere afet riski olan tüm kentlerde orta ve büyük ölçekli yatırım ve yapılaşmalar için “**Kentsel Afet ve Risk Etki Değerlendirmesi**” yapılarak buna ilişkin bir yönetmelik düzenlenmelidir.
- Toplanma Alanları, Geçici Barınma Alanları ve 1.Derece Tahliye Koridorları imar planlarına işlenmelidir. Bunlarla ilgili plan değişikliği yapılması yasaklanmalıdır.

3194 Sayılı İmar Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

- Sayıştay'ın periyodik denetimlerinde kentsel imar rantlarına ilişkin özel ihtisas denetimi uygulaması başlatması sağlanmalıdır.
- Tüm yapıların **deprem güvenlik sertifikası (yapı kimlik kartı)** belediyelerce çıkarılarak yapı üzerinde ve dijital ortamda açık veri olarak sunulmalıdır.
- Tek yapı ölçeğindeki deformasyonlar, ilçe ve büyükşehir belediyelerince şikayete gerek kalmaksızın iskandan bir yıl sonra ve sonrasında periyodik olarak beş yılda bir denetlenmelidir.
- Yapılardaki **tüm tadilat işleri (dekorasyon dahil) ruhsata tabi olmalıdır.** Tadilat işleri ilçe belediyelerince denetlenip tadilat sonrası uygunluk verilmeden faaliyete geçilmemelidir.

3194 Sayılı İmar Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

- Tadilat işlerinde görev alan her tür usta, ustabaşı ve işçi yapı statiği ve statik bütünlüğüne yönelik temel eğitimden geçirilerek yeterlilik belgesi almalıdır. Bu belgeyi aldıktan sonra faaliyet gösterebilmelidir.
- Sadece mimari projeye göre değil, statik projeye göre de ruhsat ve eklerine aykırı imalatlar için tutanak tutulması zorunlu hale getirilmelidir. Taşıyıcı sisteme yönelik her türlü izinsiz müdahaleler ruhsat ve eklerine aykırılık kapsamına alınmalıdır.
- Yapı denetimi kuruluşları büyükşehir belediyelerince periyodik olarak denetlenmelidir.

3194 Sayılı İmar Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

- Zemin Katında ticari işletme bulunan tüm yapılar, yapı güvenliği açısından her yıl bağlı oldukları ilçe belediyelerince **denetlenmelidir**. Deprem Güvenliği Belgesi olmayan ticari işletmelere çalışma izni verilmemelidir.
- Müteahhitlerin mesleki yeterliliklerine ilişkin yasal düzenlemede yetkinliği ve sorumluluğu geliştiren bir çerçeve tanımlanmalıdır.
- Hazır beton firmalarının, üretim yeri ve üretim yerinden şantiyeye kadar ki ikmal hatlarında araç bazında kontrolleri için ilave düzenlemeler yapılmalıdır.

Afet Yasası

Yenilenmeli ve

Yönetmelikleri

Çeşitlenmelidir.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

6306 sayılı **Afet Riskli Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Yasa**'da Bakanlığa verilen yetkiler **büyükşehir belediyelerine de tanınmalıdır.**

○ Afet İmar Yüksek Kurulu oluşturulmalıdır.

Riskli Alanların ilanı siyasi kararlar değil, bilimsel ve teknik kurallarla belirlenmelidir.

○ Afet İmar Yüksek Kurulu kuruluş ve çalışma esasları yönetmelikle belirlenmelidir.

○ Bütünleşik Afet Haritaları temel alınarak Afet İmar Kurulu tarafından ilan edilecek Afete Maruz Alanlar ile Afet Riskli Alanlardaki taşınmazların konu olacağı yasal ve idari çerçeveler yine ilan sırasında Afet İmar Yüksek Kurulu tarafından belirlenmelidir.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

**Afet İmar
Yüksek Kurulu
Yönetmeliği
hazırlanmalıdır**

Bütünleşik Afet

Haritaları

Yönetmeliği

hazırlanmalıdır.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

Bütünleşik Afet Haritaları
(1/250.000, 1/100 000, 1/25 000 ölçekli)
hazırlanarak afete maruz alan ve afet riskli alanlarda taşınmazlarla ilgili idari tedbirler sistemi güçlendirilmelidir.

Bütünleşik Afet Haritaları Hazırlanışı ve Onaylarına İlişkin Esas ve Usuller bir yönetmelikle tarif edilmelidir.

Afete

Maruz Alanlar

Uygulama

Yönetmeliği

hazırlanmalıdır.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

**Bütünleşik Afet Haritalarında
belirlenen Afete Maruz Alanların
konu olacağı Afet Eylem
Programlarının hazırlanması, İmar
Planlarının hazırlanması ve yürürlüğe
girme aşamalarında izlenecek esaslar
ile yapılaşmaya esas standartlar ve
normlar, Afete Maruz Alanlar
Uygulama Yönetmeliği kapsamında
tarif edilmelidir**

Afet Riskli Alanlar

Uygulama

Yönetmeliği

Hazırlanmalıdır.

Riskli Alanlarda

Kademelenme ve

Öncelikle Sistemi

başlatılmalıdır.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

- o Afete Maruz Alanlar içinde afet risk derecesine göre kademelenmiş birinci derece, ikinci derece ve üçüncü derece riskli alanlar için farklılaşan içerik ve kapsamda önlemlerin ve izlenecek süreçler, Afet Riskli Alanlar Uygulama Yönetmeliği kapsamında tarif edilmelidir.
- o Riskli Alanlarda bir kademelenmeye giderek uygulama sürecinde kamu kaynaklarının aciliyet arz eden durum ve koşullara yönlendirilmesi sağlanacaktır.

O Türkiye genelinde ilan edilecek afete maruz ve afet riskli alanlarda yapılacak risk azaltım uygulamaların finansmanı Ulusal Afet Fonu'ndan karşılanmalıdır.

O Fonun gelirleri merkezi bütçe yansira reasürans ve sigorta temelli kaynak havuzları, gayrimenkul yatırım fonları, emeklilik ve sigorta fonları olup, dönüşüm ve yenileme projelerine sağlanacak kredilerin, afet bonoloranın geri dönüşleri de olacaktır.

O Fonun oluşumu, yönetimi, kaynak geliştirme ve yatırım esasları bir yönetmelikle belirlenecektir.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

**Ulusal Afet
Eylem Fonu
Yönetmeliği
hazırlanmalıdır.**

Afete Maruz Ve Afet Riskli Taşınmazlar İçin Tasarruflar Sistemi Oluşturulmalıdır

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

Belediye Yasası, Kat Mülkiyeti Yasası, Medeni Kanun, İmar Kanunu ve Afet Riskli Alanların Dönüşümü Kanunu'nda Düzenlemeler

Afete maruz alanlarda bulunan taşınmazların taşınması ve yenilenmesi veya işlev değişikliği durumuna göre kamunun farklı tasarruflar geliştirebilmesi için yeni araçlar tanımlanmalıdır.

Bu bakımdan,

- süreli ve süresiz vergi muafiyetleri,
- emlak vergisi uygulamalarında çeşitlenmeler ve istisna uygulama,
- tapuya tescil, alım satımlarda ve el değişimlerinde belediyelere bilgi paylaşımı,
- belediyelere şüfa ve rüçhan hakları sağlanması,

Afete Maruz Ve Afet Riskli Taşınmazlar İçin Tasarruflar Sistemi Oluşturulmalıdır

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

- kira ve diğer sosyal yardımların uygulaması,
 - afet bonusu uygulamaları ile afet fonundan sağlanacak kredi düzenlemeleri ile geri ödeme seçenekleri,
 - belediyelerin bu alanlarda taşınmaz ortaklıkları kurarak uygulama sürecini etkinleştirmesi hakkında düzenlemeler
 - “acele kamulaştırma” ve “resen uygulama” imkanları
 - malikler arası uyuşmazlıkların giderilmesinde arabuluculuk ve tahkim düzenlemeleri
- diğer yasalar içinde eşgüdümle yapılmalıdır.

TMMOB Yasası Yenilenmelidir

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

Mesleki yeterlilik ve yetkinlik kurumsallaşması başlatılmalıdır.

Mimar, mühendis ve şehir plancılarının meslek yaşamlarında mesleki yeterlilikleri ve yetkinliklerinin güncel kalması, belirli akreditasyonlarla mesleki yetkinliklerini kanıtlayabilmelerine yönelik bir uygulama hayata geçirilmelidir.

Mesleki sorumluluk sigortası uygulaması hayata geçirilmelidir.

Yapı güvence sistemleri çeşitlendirilmelidir.

Yapım sigortaları, afet sigortaları ve afet bonusu uygulamaları başlatılmalıdır.

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

Yapı Güvence Sistemleri Kanunu Çıkartılmalıdır

- İstanbul İl Planlama Otoritesi oluşturulmalıdır.
- Marmara Deprem Konseyi kurulmalıdır.
- Marmara ve İstanbul Afet Risk Azaltımı Eylem Programı hazırlanmalıdır.
- İstanbul Deprem Riskleri Azaltım Programı Uygulama Birimi kurulmalıdır.
- İstanbul Deprem Riskleri Azaltım Uygulama Fonu kurulmalıdır.
- İstanbul Şehir Altyapıları Güçlendirme Programı hazırlanmalıdır.

İstanbul'un Depreme Hazırlık Süreci Yasası

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

İstanbul'un Depreme Hazırlık Süreci Yasası

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

- İstanbul Kentsel Dönüşüm Projeleri Destek Programı hazırlanmalıdır.
- İstanbul Riskli Binalar Acil Güçlendirme Programı
- İstanbul Kentsel Risk Azaltımı Programı ve Arazi Kullanım Kararları Gözden Geçirmesi Programı
 - İstanbul Konut Ofisi kurulmalıdır.
 - İstanbul Afete Müdahale Planı ve Eylem Programı hazırlanmalıdır.
 - Genişletilmiş İstanbul Yapı Güçlendirme Yönetmeliği hazırlanmalıdır.
- Genişletilmiş İstanbul Bina Yenileme Yönetmeliği hazırlanmalıdır.

Depreme Hazırlık Düzenleme Denetleme Kurumu (DHDDK)

“Siyaset üstü” bir sistem kurulmasının gerekliliği

Sürecin bilimsel, objektif ve tüm paydaşlara eşit mesafede yürütülmesini denetlemek, stratejiler geliştirmek

Kurul Üyelerinin TBMM’de şeffaf mülakattan geçmesi ve üyelerin Bakanlar Kurulu’nca atanması

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

Depreme Hazırlık Düzenleme Denetleme Kurumu (DHDDK)

Ülke çapında “Ulusal Deprem Master Planının” düzenlenmesi, en acil dönüşüm projelerinin belirlenmesi

Dönüşüm süreçlerini yönlendirilmesi

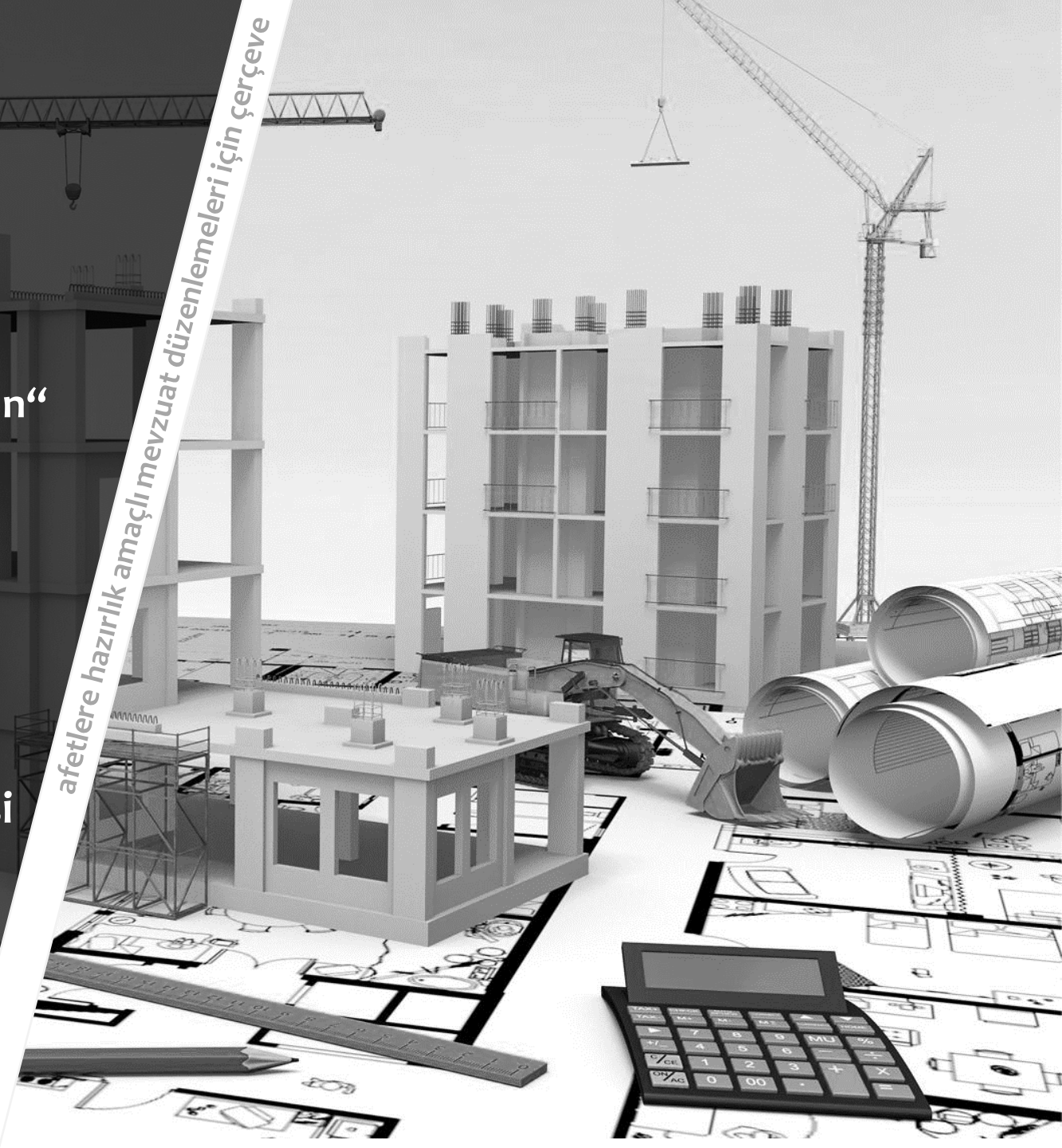

Yapılan işlerin genel olarak denetlenmesi

Japonya örneği'nde olduğu gibi araştırmacı/geliştirmeci/bilimsel bir boyutu olan bir kurum olarak yapılandırılması

afetlere hazırlık amaçlı mevzuat düzenlemeleri için çerçeve

**Dinlediğiniz için
teşekkür ederiz...**